

Trafikksikkerplan for Samnanger barneskule

Trafikktryggleik i skulen for 1.-7. trinn

Rettleiar Trafikksikker skule er eit konsept utarbeida for å kvalitetssikra at skulen sitt arbeid med å skapa ein trafikksikker skule blir ivareteke med dei krav som lover og føreskrifter krev. Å bli godkjent som trafikksikker skule er ikkje ein garanti for at ulykker ikkje skjer, men skal vera eit kvalitetsstempel for godt og heilskapleg arbeid med vekt på trafikktryggleik.

Me er ein skule med rundt 200 elevar og 30 tilsette. Som den einaste barneskulen i kommunen har me også SFO-tilbod for 1.–4. trinn, som om lag 60 elevar nyttar.

Kommunen er lang med store avstandar, og rundt halvparten av elevane våre reiser med buss. Busstoppet ved skulen ligg i ei rundkøyning i ei 80-sone, og mange elevar må gå gjennom ein undergang for å kryssa hovudvegen.

Skulen har bussvakter både morgon og ettermiddag for å sikra at elevane kjem trygt av og på bussen. Nokre elevar opplever òg busstoppa heime som utrygge, spesielt om vinteren når brøytekanter gjer det vanskeleg å sjå og bli sett.

Skulen ligg tett ved ein kommunal barnehage, og føresette køyrer både barnehagebarn og skuleelevar til og frå området. I tillegg har me elevar som blir køyrt av ulike grunnar. Dette fører til mykje trafikk i og rundt skulen. Kommunen har etablert ei hjartesone ved skulen. Ei hjartesone er eit område rundt skulen som skal gjera det tryggare for elevane. I ei hjartesone er det laga tydelege og sikre plassar der føresette kan levera og hente barn. Denne hente – levere sona har god skilting, oppmerking og belysning. Målet er å redusera kaotisk trafikk rundt skulen og skapa tryggare tilkomst til skulen for alle elevar.

Trygg Trafikk rår til at skular har ein lokal læreplan i trafikk for å sikra ei systematisk trafikkopplæring i tråd med Kunnskapsløftet og gjeldane føreskrifter. Avdelingsleiar 1.-4.trinn og 5.-7.trinn har ansvaret med å følgja opp, koordinera og kvalitetssikra trafikkopplæringa på dei ulike trinna.

I tråd med forskrifta om miljøretta helsevern i barnehagar og skular, skal einingane driva slik at ein kan førebyggja skader og ulukker. Rektor er ansvarleg for at skulen sine rutinar for turar til fots, på sykkel eller med bil/buss, er godt kjent blant tilsette og at rutinane vert følgde.

Kunnskapsløfte, LK20 seier dette om trafikk:

I generell del av læreplanen står det blant anna: «skolen skal ruste barn til å møte livets oppgaver og mestre utfordringer sammen med andre. Den skal gi hver elev kyndighet til å ta hånd om seg selv og sitt liv. Videre står det at opplæringen må tilføre holdninger og kunnskaper som varer livet ut og lære de unge å se framover og øve evnen til å treffe valg med fornuft.»

Kompetansemål i kroppsøving etter 4. trinn

«Elevene skal kunne følge trafikkregler for fotgjengere og syklister.»

Kompetansemål i kroppsøving etter 7. trinn

«Elevene skal kunne praktisere trygg bruk av sykkel som fremkomstmiddel.»

Sjølv om kompetansemåla er lagt til faget kroppsøving rår Trygg Trafikk til at trafikkopplæringa kan sjåast på som eit tverrfagleg emne, knytt til ulike fag. Trafikkrelaterte emner eignar seg godt å ta opp i t.d. KRLE, samfunnsfag og matematikk.

Grunnleggjande dugleikar i trafikkopplæringa:

Å kunna utrykka seg munnleg og skriftleg:

- ✓ kunna forklara ord og uttrykk knytt til temaet trafikk.
- ✓ kunna formidla haldningar og inntrykk frå opplevingar, aktivitetar og oppgåver.
- ✓ kunna argumentera for trafikktryggleik.

Å kunna lesa:

- ✓ kunna lesa skilt i trafikken.
- ✓ henta, tolka og forstå informasjon frå faglege tekstar, t.d. frå opplæringsmateriell frå Trygg Trafikk.

Å kunna rekna:

- ✓ ha kjennskap til måleeiningane meter, km, mil, sekund, minutt, time.
- ✓ kunna namn på ulike geometriske former knytt til skilt, og bruka enkel statistikk for å synleggjera teljingar og registreringar i trafikken.
- ✓ ha forståing for tid, lengd og avstand i trafikken.
- ✓ kunna registrera data og bruka statistikk for å synleggjera undersøkingar i trafikken. Nytt digitale verktøy i trafikkopplæringa. Bruka ulike oppgåver på nettet, knytt til temaet trafikk.

Foreldresamarbeid

Samnanger barneskule har som mål å leggja til rette for eit godt foreldresamarbeid rundt elevane sitt læringsmiljø. En del av læringsmiljøet er også skulevegen, skulen sitt uteområde og skulen sitt nærmiljø. Kvar haust skal fylgjande tema vera på alle foreldremøter og på FAU – SU/SMU møter.

Skulen inkl. SFO sin trafikksikringsplan med:

- ✓ Rutinar for turar.
- ✓ Skuleskyss.
- ✓ Foreldrekøyring: parkering og hente-og bringeplassar.
- ✓ Føresette som rollemodellar.
- ✓ Felles reglar for sykling til og frå skulen, utstyr knytt til tryggleik t.d. hjelm.

Aktuelle tema på foreldremøter på 1. – 3. trinn:

Trygg skuleveg. Der ein får det til, bør elevane gå til skulen. Fysisk aktivitet og frisk luft gjev elevane meir opplagt på skulen. Er det fleire som går, blir det færre bilar på skulevegen. Det igjen gjev skulen sitt nærmiljø tryggare og trivelegare.

Gågrupper/følgeordningar. Føresette kan samarbeide om å følge barna til skulen, kvar sine dagar, fram til barna er trygge på veggen.

Refleks. Det er viktig at elevane brukar refleks i den mørke årstida. Refleksvest aukar sjansane til å bli sett og dermed også tryggleiken. Dette gjeld også i dagslys. Alle elevar på trinn 1 får refleksvest om hausten. Alle tilsette skal bruka vest når dei har inspeksjon eller går/syklar på tur.

Aktuelle tema på foreldremøter på 4. – 7. trinn:

Trygg bruk av sykkel. Samnanger barneskule har hatt ein lang og god tradisjon rundt samarbeid med føresette for å setja ei felles aldersgrense for når elevane skal kunna sykla til skulen. Aldersgrensa var sett til start 5.trinn. Ei endring i forskrifta til opplæringslova §12-1. august 2015, slår fast at det er foreldra sin rett til å avgjera når deira barn kan sykla til skulen. I følge regelverket kan skulen sitt ordensreglement framleis innehalda tilrådingar for trafikktryggleik.

Våre ordensreglar legg vekt på tre grunnleggjande prinsipp:

- Du skal ta vare på deg sjølv
- Du skal ta vare på andre
- Du skal ta vare på ting

Dette føreset at elevane må kunna meistra sykkel og trafikkreglar, før dei kan sykla til og frå skulen. Dette er også tema på FAU møte, i samarbeidsutvalet og skulemiljøutvalet (SU/SMU)

Påbode utstyr på sykkel og sykkelhjelm: Føresette har ansvaret for at barna har sykkel i forskriftsmessig stand. Skulen må gje føresette beskjed i god tid når sykkel skal bli brukt i skuletida. Sykkelhjelm må alltid nyttast.

Trena på sykkel: Skulen oppfordrar føresette til å øva på sykling med barna, først på trygge områder utan trafikk og etter kvart i trafikken. Føresette og skulen drøftar kva dugleikar og kunnskapar elevane treng for å sykla trygt til og frå skulen, og drøfta korleis ein saman skal ivareta dette. Her må ein sjå på nærområde eleven bur i og kva vegar elevane skal meistra.

Skulevegen:

Kommunen si ulykkesforsikring gjeld også på skulevegen, og kommunen har difor ansvar for elevane sin tryggleik til og frå skulen. Etter opplæringslova § 7 har elevar rett til gratis skuleskyss dersom dei bur meir enn 2 km frå skulen i 1. klasse, eller meir enn 4 km i 2.–10. klasse. Elevane har også rett til skyss dersom skulevegen er særleg farleg eller vanskeleg.

Skulevegane blir vurderte, og det blir sett inn skyss når avstanden er for lang etter regelverket, eller når vegen blir vurdert som særleg farleg eller vanskeleg. Føresette får informasjon om grunngjevinga, og skulen gjer enkeltvedtak i slike saker.

Rutinar for trygg transport og turar.

For å sikra elevane ein trygg skulekvardag gjennomfører skulen årleg risikovurderingar for all transport og alle turar i regi av skule og SFO.

Buss:

Me legg vekt på bruk av setebelte, tryggleik ved haldeplassar og sikre kryssingspunkt.

Bil:

Føresette får informasjon om kvar dei kan parkera og stoppa for levering/henting. Rygging skal unngåast.

Varelevering:

Det skal ikkje køyrast inn på skuleområdet i skuletida. Unntak krev ekstra tryggleikstiltak.

Byggje- og vedlikehaldsarbeid:

Ved arbeid på skulen eller i nærmiljøet gjennomfører me særskild risikovurdering og set inn nødvendige tiltak. Informasjon blir sendt gjennom Visma Flyt Skole og heimesida.

Rutinar blir gjort kjende for elevar, føresette og tilsette minst ein gong i året.

Turar til fots og på sykkel – hovudrutinar

- ✓ **Rute og risiko:** Ansvarleg tilsett vel rute og vurderar eventuelle farlege punkt. Det skal vera trygge samlingsstader før kryssing av trafikkert veg.
- ✓ **Vaksentettleik:** Tal på vaksne skal vurderast før kvar tur, ut frå elevane sin alder og risiko på ruta.
- ✓ **Informasjon:** Heimen og skulen si leiargruppe skal få informasjon i god tid før turen.
- ✓ **Utstyr:** Det skal alltid vera med førstehjelpsutstyr og mobiltelefon med elevliste og kontaktinformasjon.
- ✓ **Oversikt:** Alle tilsette skal ha kontroll på tal elevar. Det skal vera oppteljing før avgang og ved retur.

- ✓ **Trygg ferdsel:** Trafikkreglar blir gjennomgått med elevane. Ein vaksen går først og ein sist, begge med refleksvest på. Elevane går/syklar i rekkje.
- ✓ **Refleksvest og hjelm:** Elevar bør bruke refleksvest/brikke, spesielt i den mørke tida av året. Elevar som syklar skal bruke hjelm og ha ein sykkel i forskriftsmessig stand. Heimen er ansvarleg for kontroll og må få beskjed i god tid.

På tur med buss, minibuss eller taxi

Skulen skal som hovudregel nytta innleigd transport med yrkessjåførar på turar. Alle elevar skal sikrast etter gjeldane forskrift under turen.

Setebeltet skal brukast under heile bussturen.

Skulen og heimen arbeider kontinuerleg med at elevane skal forstå kor viktig ein god oppførsel på haldeplassen og på bussen er. Alle vaksne er rollemodellar her.

Bruk av privatbilar

Trygg Trafikk rår til at det ikkje blir nytta privatbilar med føresette eller tilsette som sjåførar på turar. Dersom ein ikkje kan unngå dette, skal skulen sikra eit forsvarleg tilsyn med transporten og ha samtykke frå føresette.

Bussregle:

*Baken på setet,
sekken på fanget,
belte på!
No kan bussen gå.
Om no bussen skulle velta,
sit me tryggare med belta!
Baken på setet,
sekken på fanget,
belte på!
No kan bussen gå.*

Tor Jellestad

Trafikkopplæring 1. – 3. trinn

Læringsmål	Forslag til aktivitet	Vurdering
<p>Eleven oppfører seg trygt og sikkert på bussen og på busshaldeplassen, og kan forklara kvifor han skal oppføra seg på den måten.</p> <p>Eleven veit kvifor det som regel er tryggast å gå på venstre side.</p> <p>Eleven viser i ei gåprøve at han kan kryssa ein veg på rett stad og på rett måte og kan forklara vala han gjer.</p> <p>Eleven brukar alltid refleks i den mørke årstida og kan forklara korleis refleksen verkar.</p> <p>Eleven kan gå trygt i ei stor gruppe i trafikken, og kan fortelja om dei spesielle utfordringane med å gå i gruppe.</p> <p>Eleven veit kva trafikkskilta i skulen sitt nærmiljø betyr og kan forklara kvifor dei står der.</p> <p>Eleven kan forklara viktige forskjellar på reglar for fotgjengarar og syklistar.</p>	<p><u>Trafikkboka fra Trygg Trafikk</u> Kap 1 Den viktigaste trafikkgelena Kap 2 Gå i trafikken Kap 3 Syn og høyrslé Kap 4 Refleks Kap 5 Vinter Kap 6 Buss Kap 7 Trafikkskilt Songar s. 68-72 Eventyret om trafikkgelene s. 73</p> <p><u>Tryggtrafikk.no/skole</u></p> <p>Eleveoppgåver og samtalebilete til Trafikkboka</p> <p><u>Salaby, gyldendal:</u></p> <p>Trafikktema med ulike oppgåver, filmar</p> <p><u>Eigen skuleveg</u></p> <p>Går du den tryggaste vegen? Lekse å merka opp den tryggaste vegen til skulen på eit kart. Elevane får oppfordring om å bruka refleks til og frå skulen, gjerne og som konkurranse med premiering.</p> <p><u>Praktisk trening i skulen sitt nærområde</u></p> <p>Lage gåløypa i trafikken. Løypa kan innehalda teoretiske- og refeksjonsoppgåver.</p> <p><u>Bruk refleks</u></p> <p>Reflekskampanjar</p> <p>Bruka skjønnlitteratur og filmar for å setja fokus på temaet.</p>	<p><u>Underveisvurdering:</u></p> <p>Tilbakemelding på oppførsel på turar.</p> <p>Munnlege tilbakemeldingar når ein er i situasjonar.</p> <p>Samtaler med elevane om deira og andre sin oppførsel i trafikken.</p> <p>Gåprøve</p> <p>Teikna/måla skilt</p> <p>Trinn 3 kan fortelja t.d. til medelevar og/eller til elevar på trinn 1 og 2, om reglar i trafikken.</p> <p>Telja og føra statestikk over t.d. refleksbruk.</p>

Trafikkopplæring 4. -5 trinn

Kompetansemål i kroppsøving etter 4. trinn:

Elevane skal kunna følgja trafikkreglar for fotgjengarar og syklistar.

Kompetansemål i kroppsøving etter 7. trinn:

Elevane skal kunna praktisera trygg bruk av sykkel som framkomstmiddel.

Læringsmål	Forslag til aktivitet	Vurdering
<p>Eleven veit kva trafikkskilta i skulen sitt nærmiljø betyr og kan forklara kvifor dei står der.</p> <p>Eleven kan forklara viktige forskjellar på reglar for fotgjengarar og syklistar.</p> <p>Eleven bruker hjelm som sit rett på hovudet og kan gje ei grunngeving for kvifor ein bør halda fram med å bruka hjelm både som ungdom og som vaksen.</p> <p>Eleven kan fortelja om risikoen med å ikkje bruka påbode utstyr på sykkel.</p> <p>Eleven meistrar dei tekniske dugleikane som ein krev for å ferdast trygt på sykkel i trafikken, både åleine og i gruppe.</p> <p>Eleven viser i ei</p>	<p><u>Trafikkboka frå Trygg Trafikk</u> Kap 8 Sykkel Elevoppgåver og samtalebilete på www.tryggtrafikk.no/skole</p> <p>Teorioppgåver frå digitalt materiell på: www.tryggtrafikk.no/skole Påbode utstyr og sykkelhjelm Trafikkreglar Trafikkskilt Vikeplikt Sykling i vegkryss</p> <p><u>Trening på og ved skulen:</u> Trena på å meistra sykkel. Ei dugleiksløype på skulen bør innehalde: balanse, kunna snu hovudet, stoppa, gje teikn.</p> <p>Leiga inn Sykkelkida med deira opplegg.</p> <p>Forslag til øvingar på skulen og i trafikken: sjå www.tryggtrafikk.no/skole Sjå filmar til sykkelprøven på tryggtrafikk.no/skole</p> <p><u>Trena i trafikken</u></p> <p>Visa øvingar på sykkel i praksis ute i</p>	<p>Undervegsvurdering:</p> <p>Meistra sykkel på korte turar i nærmiljøet</p> <p>Trena på dugleiksløypa</p> <p>Trena i trafikken</p> <p>Munnlege tilbakemeldingar Samtaler med elevane om trafikk.</p> <p>Refleksjon i fellesskap om eigen og andre si åtferd i trafikken</p> <p>Sykelprøva med teoriprøve Sykelkontroll</p> <p>Sykelprøva i trafikk Teoriprøva kan ein ta på www.sykelproven.no</p>

<p>sykkelprøve og på tur at han har haldningar og dugleikar som ein krev for å ferdast trygt i trafikken både åleine og i gruppe.</p>	<p>trafikken. På 4. og 5. trinn blir det lagt øvingar i enkel trafikk og det blir lagt vekt på å gjera dei trygge vala undervegs. T.d. trilla sykkelen over gangfelt.</p> <p><u>Andre aktivitetar</u></p> <p>Laga enkel statistikk ved å telja trafikantar Laga søylediagram. Reflekskampanjar/haldningskampanjar. Spørjeundersøkingar Laga forteljingar Laga skilt Laga trafikkart for nærrområde med skilt, lys, fortau etc.</p>	
---	---	--

Trafikkopplæring 6. – 7. trinn

Kompetansemål i kroppsøving etter 7. trinn:

Elevane skal kunna praktisera trygg bruk av sykkel som framkomstmiddel.

Læringsmål	Forslag til aktivitet	Vurdering
<p>Eleven brukar hjelm som sit godt og rett på hovudet og kan gje ei grunngeving på kvifor ein bør halda fram med å bruka hjelm både som ungdom og som vaksen.</p> <p>Eleven kan fortelja om risikoen med å ikkje bruka påbode utstyr på sykkel.</p> <p>Eleven meistrar dei tekniske dugleikane som ein krev for å ferdast trygt på sykkel i trafikken, både åleine og i gruppe.</p> <p>Eleven viser i praksis (på turar og på skuleområde) at han har rette haldningar og dugleikar som ein krev for å ferdast trygt i trafikken både åleine og i gruppe.</p>	<p><u>Materiell på tryggtrafikk.no/skole</u> Påbode utstyr og sykkelhjelm Trafikkreglar Trafikkskilt Vikeplikt Sykling i vegkryss Sykkeltrening ute Trening på sykkel i krevjande og variert trafikkmiljø.</p> <p><u>Andre aktiviteter:</u> Føra statistikk, laga intervju på ulike trafikkundersøkingar. Reflekskampanjar og test på kvalitet av refleks. Lage eigne refleksar i kunst og handverk. Filmar med tema trafikktryggleik. Bøker om tema. Tverrfaglege prosjekt. Laga opplegg for yngre elevar på skulen (t.d. fadderklassen)</p>	<p><u>Undervegsvurdering:</u></p> <p>Samtaler om haldningar og dugleikar kring trafikk.</p> <p>Visa god åtferd på buss og på busshaldeplass.</p> <p>Gjennomføra ei sykkelløype med dugleikar ein krev av elevane på dette trinnet.</p> <p>Munnlege tilbakemeldingar.</p> <p>Refleksjon og drøfting om situasjonar ein kan koma opp i, knytt til trafikktryggleik.</p>

Materiell frå Trygg Trafikk

Trygg Trafikk har et særlig ansvar for at trafikkopplæring og informasjon om trafikktryggleik blir gjennomført som eit ledd i ein samordna innsats mot trafikkulykker. Som ein del av denne innsatsen utviklar Trygg Trafikk skriftleg og digitalt materiell tilpassa gjeldane læreplan.

1. – 4. trinn: Trafikkboka

- Trykt materiell: <http://nettbutikk.tryggtrafikk.no/>
- Digitalt materiell: elevoppgåver og samtalebilete på <http://www.tryggtrafikk.no/skole>

4. – 7. trinn: Sykkelmateriell

- Trykt materiell: <http://nettbutikk.tryggtrafikk.no/>
- Digitalt materiell: <http://www.tryggtrafikk.no/skole>
- Demonstrasjonshjelm: <http://nettbutikk.tryggtrafikk.no/skole/egghjelm.html>

Filmar finst på Trygg Trafikks youtube-kanal:

<https://www.youtube.com/TryggTrafikkNorge>

- Sykkelopplæring – foreldrefilm om sykkelsjekk
- Sykkelopplæring – foreldrefilm om praktiske øvingar
- Sykkelfilm - sykla saman
- <https://sykkeldyktig.no/>

Nedlastbare brosjyrar finst på: <http://www.tryggtrafikk.no/brosjyrer/>

- 6-åringar på skuleveg – råd til foreldre om trafikktryggleik på skuleveg

- Særleg farleg eller vanskeleg skuleveg – rettleiar ved vurdering av skuleveg
- Til FAU – trafikkopplæring og trafikktryggleik i skulen
- Sikker skuleskyss – råd om skuleskyss
- Sykle til skulen – informasjonsbrosjyre med tips og råd

